



Forum Beneficiale, Sive Quæstiones & Responsa Canonica

Materiam De Beneficiis Universam Ex Beneficialistarum tam antiquorum, quàm recentiorum placitis complectentia. Opus methodo novâ, & clarâ in tres digestum Partes ... accuratè, ac copiosè instructae

De Provisione Et Obtentione Beneficiorvm

Leuren, Peter

Coloniæ Agrippinæ, 1704

Paragraphvs XII [i. e. XI]. De electi consensu & instrumento, seu scriptura electionis.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-74485](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-74485)

tractanda concordia inter electores, ut minor pars accedat ad majorem, quod fieri potest. *Biax. c. 34. n. 2.* De cetero, quanta mora vitiet electionem, pertinebit ad æquum judicem arbitrari. *Pass. loc. cit.* Porro, tunc dilatione electionis æquo longiore eandem irritandam, ita ut si post talem moram ea sequatur, nulla sit, ubi hæc dilatio facta ex ignorantia vel negligentia & ignavia eligentium; ait *Pass. n. 31.* citans *Gemin. in cap. si confirmationem, h. r. in c. n. 4.* Abb. Jo. And. *in c. publicato.* Tolosan. *de elect. c. 17. n. 17. &c.* ubi verò facta hæc dilatio ob justam causam, vel etiam ex malitia & dolo in fraudem electi, compellendi sunt electores (nimirum à confirmatore; eo ipso enim, quòd spectet ad eum confirmare, spectant etiam ad eum præambula ad confirmationem, eorumque cognitio. *Abb. loc. cit. Biax. c. 34. n. 4. Pass. n. 32.*) ad eam faciendam, & valebit ea tunc secuta post tale decretum Superioris. Potuit ipse quoque nominatus in scrutinio (absque omni etiam nota ambitionis. *Biax. & Pass. loc. cit.*) implorare ad hoc officium dicti confirmatoris, ut is compellat electores ad electionem communem faciendam & publicandam; ad hoc enim jus habet, quo nullius dolo aut malitiâ privari potest, etsi ad ipsam confirmationem jus plenum non habeat. *c. publicato. Pass. n. 31.*

Quæstio 378. Num igitur ommissio, dilatio, vel quisunque defectus electionis communis reddens illam irritam, irritet etiam omnia antecedentia, ita ut scrutinium ritè habitum & validum per hoc quoque invalideatur, & de novo repetendum?

R Espond. affirmativè *Abb. in c. publicato. n. 9. Cuch. l. 4. n. 246. Sigism. dub. 38. n. 7. Pass. cir. c. 19. n. 33.* contra *Innoc. Archid. &c.* falsò supponentes, ex scrutinio publicato nasci nominato jus ad confirmationem; dum enim valor actûs aut negotii in indivisibilitate formæ consistit (uti contingit in negotio electionis) hæc vel tota inest, aut nihil de ea est, adeoque totum corrumpit, & nihil in eo est validum, & sic nullitas actûs posterioris, qui est de forma & substantia electionis, omnes actus præcedentes reddit nullos & iterandos. *AA. iidem.*

Quæstio 379. An, & qualiter electio communis publicanda?

1. **R** Espondeo ad primum affirmativè. *c. quia propter.*

2. Respondeo ad secundum: per actum distinctum ab actu, quo ea fit coram Capitulo; hæc enim publicatio electionis communis est illa, de qua loquitur *c. quia propter*; proinde opus est aliâ, per quam ea publicetur populo, vel Conventui toti, *Pass. n. 34.* Potest nihilominus uno eodemque actu fieri hæc communis electio, & simul publicari hæc posteriore publicatione propriè dictâ; dum nimirum electio communis fit publicè coram populo, vel Conventu toto ad hoc convocato, *Sigism. d. 38. n. 9. Pass. loc. cit.*

Quæstio 380. Num igitur, si distincta illa solennis publicatio electionis faciendâ coram populo extra Capitulum, omittatur, vitietur, & irritetur electio?

1. **R** Espondeo primò: si omittatur in fraudem & odium electi, non vitiare electionem; jura

enim non favent fraudibus, æquumque est, ut innocens electus non patiatur ex eo, quòd in odium illius aliqua solennitas electionis malitiosè omittatur. *Hofst. Abb. Castell. &c.* quos citat sequiturque *Pass. n. 35.*

2. Respondeo secundò absolute, præscindendo etiam à tali odio & fraude, per occultationem electionis communis (etsi ea sit contra justitiam, utpote contra jus, quòd habet populus seu universitas, de cujus Prælatu agit, habendi ab ipsis electoribus notitiam illius, ut possit contra electum excipere apud confirmatorem. *Pass. n. 37.*) non vitiant electionem. *Abb. in c. quia propter. Biax. p. 3. c. 37. n. 4. Sigism. d. 38. n. 9.* & alii docentes, eam non esse de substantia electionis (qualis foret, si electio non fiat collegialiter, si scrutinium non publicetur primò coram Capitulo, sed in occulto reveletur aliquibus tantum; si electio communis non fiat publicè coram toto Capitulo &c.) Estque adhuc ex eo simpliciter publica, quòd publicè in Capitulo facta & publicata. *Pass. loc. cit.*

3. Respondeo tertio: sed neque propterea casanda est electio, etiam ad instantiam populi; cum non sit de forma, sed accidentarium quid, consequens ad electionem ritè factam. *Pass. ibid.*

4. Respondeo quartò; peccatè tamèn graviter electores dictam publicationem sine justa causa omittendo; tum quia, ut dictû, sit contra justitiam; tum quia eam præcipit *Concil. Lateran. cit. c. quia propter. Pass. ibid.* citans *Abb. Hofst. Jo. And. &c.* hinc corrigendi electores ob eam omisam, eaque non publicatâ publicanda ab electoribus, vel à confirmatore. *Pass. ibid.*

Quæstio 381. Num ipse quoque ordo actuum, qui sunt partes electionis, prout expressus in c. quia propter, nimirum, ut prius assumantur scrutatores, dein fiat scrutinium, & hoc publicetur, ac demique collatione factâ, fiat electio communis, sit de substantia electionis, ita ut hæc sit nulla, si ordo hic non servetur, sed præponatur actus, qui loco posteriore faciendus exprimitur?

R Espond. affirmativè *Abb. in cap. quia propter, n. 16. Biax. p. 3. c. 38. n. 1. Donat. tr. 1. q. 18. n. 23. Pass. n. 38.*

PARAGRAPHVS XI.

De Electi consensu, & instrumento, seu scriptura Electionis.

Quæstio 382. Num Electores teneantur postulare consensum nominati à majore parte Capituli?

R Espondeo affirmativè, quantum est de jure communi. *c. cupientes, h. r. in c.* quamvis hunc canonem non nisi in electionibus ad Ecclesias Cathedrales & Regulares locum habere dicant *Gl. ibid. v. electiones.* & *Franc. n. 2. Pass. cap. 20. n. 1.* Dixi jure communi; nam ex statuto speciali, vel consuetudine quorundam Ordinum (ut de Dominicis testatur *Pass. n. 10.*) est, quòd electi etiam si prætens sit, consensus non requiratur, eò quòd

Reli.

Religiosus, ut dicitur, non habeat in hoc velle, aut nolle.

Questio 383. Num Electores consensum nominati in scrutinio ante factam electionem communem, etiam post publicationem scrutinii, inquirere, & nominatus eum prestare possint?

Respondeo negativè. Quin & si id fiat, electionem ipso jure esse nullam. Abb. Innoc. Butr. in c. cum post. h. r. ibid. Barb. n. 2. Lamb. de jure p. 1. 1. p. 1. q. 9. a. 13. n. 2. Tamb. de jure Abb. tom. 1. d. 5. q. 22. n. 4. Sigism. d. 39. n. 1. Peyr. in subd. q. 1. c. 37. pass. v. electio. n. 12. Pass. loc. cit. n. 3. Porro cassandæ in dicto casu electionis ratio non est ambitio nominati, ut volunt Barb. & Sylv. (etsi enim ambitiosum præsumatur & sit, consentire propria electioni ante publicationem scrutinii, seu antequam constet, Electores sibi suffragatos esse; non est tamen ambitiosum aliquem postquam ei aperto scrutinio constat, se à majore parte nominatum, adeoque judicatum idoneum Prælaturæ, consentire electioni suæ; cum talis jam non consentiat, nisi vocatus à DEO & fratribus. Abb. in c. cum jure. h. r. Pass. n. 5.) sed quia id ipsum est contra formam cap. quia propter. utpote quod præcipiendo, ut habita collatione, mox nominatus à majore parte eligatur, ventat, ullo actu interposito (qualis est tam inquisitio consensûs facta ab electoribus, quam consensûs præstitus à nominato) collationem & electionem communem interrumpi, & differri. Abb. in c. cum post. petram. n. 4. Miran. tom. 2. q. 23. a. 29. Sigism. loc. cit. n. 3. Pass. loc. cit. Unde sequitur, etiam si nominatus requisitus non consentiat, ex eo solum electionem esse nullam, quod prius electores exquisiverint consensum nominati. Argumento c. cum post. ubi nulla fit mentio præstiti à nominato consensûs, sed solum consensûs requisiti, & cassatur ibi electio ob inordinatum in ea servatum processum, consistente hac inordinatione in eo, quod non fuerit servatum in ea ordo statutus in c. quia propter, ut nimirum sine actu intermedio mox post collationem fiat electio. Pass. n. 7. contra Sigism. dub. 39. n. 4. Tamen igitur quandoque sit utile, ante electionem explorare consensum eligendi (intellige per requisitionem privatam non factam à Capitulo) ne in vanum fiat electio communis (qualiter intelligendus est Abb. in cit. c. cum post. & alii DD.) non licet tamen id facere velut ex officio & per publicam requisitionem Capituli, divertendo per actum istum intermedium ab electione; cum immediatè ad eam est procedendum. Pass. loc. cit.

Questio 384. Quando nam igitur, & qualiter (ubi consensus hic requirendus est) electores teneantur illum requirere?

Respondeo: intra octo dies à completa electione communi. cit. c. cupientes, & ibi DD. communiter. Si tamen hoc commodè facere possunt, de quo judicare erit judicis. Barb. ad cit. c. cupientes, n. 10. Pass. n. 11. Qui in præsentem est confirmator, etiam si is non sit ordinarius Superior, sed delegatus. Abb. in c. publicato.

2. Octo diebus illis elapsis, si Electores omiserint consensum illum exquirere, præsumuntur id fecisse ex dolo vel negligentia culpabili, Barb. loc. cit. puniuntur autem penâ duplici, exclusionem nimirum à prosecutione processûs, & suspensione

P. Leuten. Fori Benef. Tom. II.

per tres annos continuos, ab omnibus beneficiis, quæ habent in ea Ecclesia, pro qua fit electio. Barba. loc. cit. Tamb. de jure Abb. tom. 1. d. 5. q. 7. n. 50. Mirand. tom. 2. q. 23. a. 10. Pass. n. 12. Porro lapsus temporis inducit præsumptionem culpæ contra omnes, unde nullus liberabitur à dicta pœna, nisi qui probaverit se innocentem ab ista negligentia. Gl. v. culpabiles. Pass. n. 14. Quin etiâ negligentia missi ad præsentandum electionem electo redundat in mitiores, nempe Electores, si miserunt talem, qui non videbatur diligens. Gl. cit. & Gemin. in cit. c. cupientes, n. 5. Pass. n. 15.

Questio 385. An sufficit Electores præsentare electionem Procuratori generali ipsius Electi?

Respondeo negativè, nisi ubi Electus ipse infra tempus ratam habeat præsentationem; sufficit tamen, si præsentarint illam Procuratori ad hoc specialiter instituto.

Questio 386. Qualiter Electus prestare debeat consensum suum, ne vitietur electio?

Respondeo primò: si ante electionem communem requiratur ejus consensûs, ita se gerere debet, ut non exprimat determinatè consensum suum in electionem; quamvis necesse non sit dicere: Nolo eligi; sed sufficiat dicere, v. g. Obsequar voluntati DEI, & Superiorum: opto me esse dignum, ut eligar. &c. Abb. ad c. cum post. n. 5. Biach. p. 3. c. 42. n. 3. Sigism. dub. 39. n. 5. Pass. n. 16.

2. Respondeo secundò: dum post electionem requiritur consensûs, statim determinatè consentire poterit, etsi honestum, ut id non nisi cum matura deliberatione faciat. Quod si autem ex honestate & urbanitate dicat, se nolle consentire, non per hoc censendus est renunciare. Abb. Pass. ll. cit. Rota decis. 636. recent. imò postquam semel verè dissentit, potest murare voluntatem, & electionem acceptare, electoribus persistentibus in priorè voluntate. Sigism. & Pass. ll. cit. Sanch. de matrim. l. 5. d. 32. n. 2. Moner. de commut. ult. vol. c. 8. n. 845. uti etiam renunciatione subsistente, & admissâ potest renunciâns reeligi, Paris. de resignat. l. 15. q. 1. n. 24. Pass. n. 25.

Questio 387. Num electus sine licentia Superioris possit ante confirmationem renunciare electioni in manibus eligentium?

Respondeo: id eum posse, etiam postquam consensit electioni, re adhuc integrâ, hoc est, antequam confirmator receperit instrumentum seu decretum electionis missum ad confirmatorem; posseque tunc Electores alium eligere, nullâ aliâ licentiâ vel decreto confirmatoris expectato. Abb. in c. quia propter. n. 5. Sigism. loc. cit. n. 8. Paris. de resignat. l. 1. q. 1. n. 78. Pass. n. 17. citans plures alios. Re verò non amplius integrâ, eò quod decretum dictum & negotium jam delatum ad confirmatorem, si electus renunciât, non possunt Electores absque confirmatoris licentiâ procedere ad novam electionem. AA. iidem. Verùmque id est sive aliquid opponatur electioni, quod eam vitiet, sive non. Pass. n. 18. contra Sigism.

loc. cit. n. 10.

**

N 3

Qua-

Questio 388. Num idem teneat in Religiosis?

Respondeo affirmative, nisi obster speciale statutum; potest enim quilibet renunciare juri suo, nisi oppositum sit illi injunctum à Superiore suo. Pass. n. 19. tantumque Religiosus non habet velle vel nolle contra vel ultra voluntatem Superioris; ubi autem contrarium non constat, Superior præsumitur velle, quod volunt jura, ac se conformare cum eorum dispositione. Gonz. ad reg. 8. cancell. Gl. 4. n. 166. Adeoque ad hoc, ut Religiosus electioni intra Monasterium possit renunciare, sufficit, quod Superior id facere non vetet. Suar. tom. 4. d. 46. c. 1. n. 12. Sigism. loc. cit. n. 14.

Questio 389. Intra quantum tempus Electus consentire debeat electioni?

Respondeo: intra mensem à die electionis sibi præsentata, quo elapso, si non consenserit, amittit jus quæsitum ex electione, & vacat Prælatura. Barb. ad c. quàm sit. h. t. in 6. n. 3. Gonz. loc. cit. gl. 15. n. 50. Castel. c. 14. n. 40. Pass. n. 23. Quod tamen locum non habet, ubi Electus consentire nequit absque licentia Superioris; necesse enim est tunc, electum vel Electores quam citius hanc licentiam petere, determinandumque est tempus licentiæ hujus obtinendæ arbitrio judicis, spectatâ distantia loci, in quo moratur Superior. Et si in congruo tempore non obtineatur licentia, vacat Ecclesia, possuntque Electores alium eligere. Pass. loc. cit. Porro competit Electo adhuc integer mensis ab obtenta licentia ad consentiendum. Biax. p. 3. c. 24. Peyr. tom. 3. c. 9. n. 21. Pass. loc. cit. citans Boër.

Questio 390. Quid sit decretum seu instrumentum Electionis?

Respondeo: esse scripturam continentem ab initio ad finem totam electionis seriem; seu esse scripturam dispositionem & ordinationem totius electionis principaliter consistentis in eo actu, quo unus Electorum per modum decernentis, desinientis, & sententialiter eligentis nominatum in scrutinio à majore parte Capituli nomine ejusdem eligit. Gl. in c. innotuit. v. decreto. ibid. Abb. n. 13. Hanc scripturam in suo Ordine ait Pass. c. 21. n. 1. dici scrutinium, quia continet totum ordinem scrutini.

Questio 391. Num hoc decretum scriptum sit de substantia Electionis?

Respondeo negativè; tamen enim de substantia Electionis sit, ut ipsa innotescat confirmatori, quantum opus est, ut de ea judicet, & illam aut confirmare, vel cassare valeat; per accidens tamen est, quod confirmator accipiat hanc notitiam per scripturam potius quàm per relationem oretenus factam à testibus, scrutatoribus, vel Electoribus, facientibus fidem de processu electionis. Barb. ad c. innotuit. n. 17. ibid. Abb. n. 16. Host. Imol. Castel. c. 12. n. 25. & 30. Sigism. dub. 41. n. 2. Pass. n. 2. cum communi contra Gl. in c. innotuit. Sed neque necesse est, ut simul cum decreto electionis mittantur ad confirmatorem personæ aliqua ex iis, quæ electioni interfuerunt, ut Superior per eas de persona electi, forma electionis, & studiis eligentium informetur: etsi enim id fundamentum habere videretur in c. cupientes; rectius tamen dicitur, id solum innui ob majorem cautelam,

Abb. ad cit. c. innotuit. n. 14. Quin & in cit. textu non esse sermonem, nisi de electionibus confirmandis à summo Pontifice. Pass. n. 3.

Questio 392. A quibus necesse sit scriptum esse hoc decretum?

Respondeo primò: in electionibus non regularium ordinarium quidem esse, non tamen necessarium, ut omnes Electores subscribant, hæc v. g. formâ: Ego Titius Canonicus S. Petri interfui huic electioni, consensi, & propria manu subscripsi: docet Innoc. in c. innotuit. h. t. n. 3. contra Sigism. loc. cit. n. 7. & Lavor. c. 19. n. 102. apud Pass. n. 4. docentes, id esse necessarium.

2. Respondeo secundò: ut hoc decretum plenam fidem faciat, præscindendo à speciali statuto vel consuetudine, non est necessarium, ut sit scriptum à Notario publico coram testibus; uti vult Sigism. dub. 4. n. 9. ita etiam, ut hi interfuerint procellui electionis, omniâque in eo acta viderint; sed sufficit, scriptum esse à Scrutatoribus, ubi hi à lege assumuntur, & deputantur ut Tabelliones ad describendum processum electionis; sunt enim hoc ipso personæ publicæ, scribes ex officio, adeoque ex hac auctoritate publica plenam fidem facientes, absque eo etiam, quod opus tunc sit testibus; majorem enim fidem merentur tres personæ ex publico officio Scribentes, quàm unus Notarius & duo testes; quin & hoc ipso Scrutatores Argumento c. cum dilectus, habent officium testium; siquidem & Notarii testes sunt, sed publici, Cast. de elect. c. 1. n. 30. Pass. n. 6. & 7. qui tamen etiam n. 9. addit, in eo casu nimirum, dum Scrutatores ex lege describunt decretum electionis; necessarium esse, ut apponatur Sigillum Collegii vel Conventus; dum autem Notarius alius publicus conscripserit hoc decretum, & apposuerit Sigillum sui Tabellionatus, opus non esse, ut insuper apponatur Sigillum Collegii.

3. Respondeo tertio in genere; ut instrumentum electionis plenam fidem faciat, debere esse confectum juxta leges cujusunque Collegii, auctoritate apostolicâ approbatas; ita ut, ubi ex lege, aut stylo assumendus est Tabellio, hoc servandum sit; ubi autem Scrutatores ipsi hoc munere funguntur, per eos, & non per alium Notarium confici debere instrumentum hoc, Pass. n. 11. de cætero assumi quoque potest in Notarium laicum, Abb. in c. innotuit. n. 15.

PARAGRAPHVS XII.

De Electione per compromissum, & communem inspirationem.

Questio 393. Num Electio per compromissum sit licita?

Respondeo primò negativè quoad Regulares; pro his enim hic modus eligendi reprobat per Trident. sess. 25. de Regul. c. 6. Pass. c. 22. n. 2.

2. Respondeo secundò: quoad Clericos alios affirmative; pro his enim approbatur hæc forma eligendi in c. quia propter. his verbis: Vel scitem eligendi potestas aliquibus viris idoneis committatur (nimirum